

Előfizetési árak:

Egész évre 10.— frt
Félévre 5.— „
Negyedévre 2.50 „
Egy hóra 1.— „
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik minden nap, vasárnap kivételével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Fő piacz, a városházzal szemben.

Hirdetések

Egy hasábos petit-soronként 5 kr-ával számíttatnak.

Az indemniti-javaslat.

Debreczen, márczius 6.

A világ valamennyi parl mentjében kivételnek kell tartani azt, hogy az ellenzék tagadja az obstrukciós czélatokat és abba a kényszerhelyzetbe juttatja a kormányt, hogy egyetlenegy költségvetés tárgyalása alatt kétszer kénytelen indemniti-javaslatot benyújtani. Az ellenzék a jelen esetben az ártatlant játsza, tagadja nemcsak az obstrukciót, hanem még a tárgyalások ho-szadalmasságát is, mely alatt az ország legfontosabb érdekei jelentékeny mértékben szenvednek s melynek költségeit oly elem-k viselik, akiknek az el enzék beszélő kedve ugyan-csak nagy irtózat. Értjük nagy részét azoknak az állami hivatalnokoknak és tanítóknak, akik 1896-ra joggal várhaták előléptetésüket, vagy fizetésük felemelését és most az obstrukciosták bőbeszédűsége megfosztja őket anyagi előnyük egy részétől. Az indemnity által felhatalmazást nyert a kormány, hogy a megelőző évi költségvetés alapján vezetheti az ügyeket s az indemniti-javaslatnak ez az értelme teljesen kizárja az említett illetmények felemelését.

De nem csupán ez az egy körülm ny hat bénítólag az országra és a nemzetre. Az állami intézményeknek is szünetelniök kell természetes fejlődésükben és az állami üzem minden terén való közgazdasági előrehaladás helyett megállásnak kell bekövetkeznie, amelyért a legnyulól-

sabb ellenzéki lelkiismeret sem vállalhatja el a felelősséget.

A költségvetés tárgyalását meg kellett szakítani; hogy az indemniti-javaslatot lehessen tárgyalni. A költségvetésnek alig van elintézve a kisebbik fele. A kereskedelemügyi miniszterium költség-előirányzatából csak az első tétel van megszavazva, a többi tételek tárgyalására még hosszabb idő lesz szükséges, mert pl az államvasutak és a hajózás alkalmasint nagy beszéd-dühnek a tárgyát fogják képezni. A honvédelmi miniszterium költségvetésének tárgyalása alkalmával az ellenzék a honvéde mi miniszter intim és személyes ügyein szándékszik boszuját tölteni, míg a földmivelésügyi miniszterium budgetjénél meg fognak nyilni a tervező és szakértő urak összes beszéd-zsilipjei. Az igazságügyi vita sem fog fog simán lefolyni, hisz az urak mindannyian jogászok és a hallgatagok közt a leghallgatagabbak is ez alkalommal akarnak hazabeszélni. És az ügyvéd képviselő urakról se feledkezzünk meg, akik a parlamentben szoktak előhoza kodni pereikkel s ez uton csinálnak reklámot ügyvédi irodájuknak.

Ha a kormány ily körülmények közt nem akarja, hogy akciójában akadályozva legyen, drasztikus eszköz-kihöz kell nyulnia. A beszédek az országnak minden irányban és minden körülmények közt nagyon drága pénzébe kerülnek és a koncziliáns előzékenységben tulságosan messze megy a kormány, ha itt sikerrel

biztató represszió rendszabályokhoz nem nyul. Az ülések meghosszabbítása egy órával nem ígér sikert. A bécsi birodalmi gyűlés hasonlítottanul kedvezőbb körülmények közt ülésez. Azt a munkakedv már réges-régen arra indította, hogy a nappali üléseken kívül éjjeli üléseket is tartson: Az ország érdekében lenne, — írja a „P. C.” — ha Bánffy miniszterelnök, más okokból ugyan, hasonló esz-közhoz nyulna.

Országgyűlés.

Budapest, márczius 5.

A kereskedelmi költségvetés államvasuti tétele évről-évre tág tere a hazabeszéléseknek. Kivételt most sem képezett, legfőlebb annyiban, hogy hallottunk egy és más, még a hazabeszélésnél is komikusabb felszólalást. Simonffy János, Kaposffy Jenő, Babó Emil és Bernáth Béla váltakoztak egymással s több-kevesebb figyelem mellett tolmácsolták szerény kívánságaikat.

Rosenberg Gyula lényegesen elűtött ettől a névsortól, mert bár ő is kért kedvezményt, de nem „haza”, hanem az ország összes megyei tisztsviselőinek, a kiket szintén részesíteni óhajt abban az utazási kedvezményben, a mit az államtisztsviselők élveznek.

Utána Hock János kárpótolta magát Lukács Bélának azért a multkori vágásáért, hogy bizony meglátszott a folyamhajózási beszédén a szakértelem hiánya, a mit akkor maga Hock János bocsátott előre. Nos, Lukács Béla Hock mai beszédével szemben kénytelen lesz a szakszerűséget elismerni. Mert ma hazafias intencziók, becsületes

TÁRGA.

Világ az ablakban.

Irta: Coppée Ferenz.

Sötét augasztusi éjszaka volt. A csilagtalan égen fekete, ijesztő felhők csüngtek. A széles ösztövré fácskával beültetett boulevard-on még csak néhány megkészt járókelő botorkált nehéz léptekkel. A gázlámpák, melyeknek kettős sora távolabb egészen belevez a külváros egyedülvalóságába, reszketve lobogtak a fojtó, meleg levegőben.

Lajos fölkel a székéről s kétségbeesett tekintetet vetett munkájára. Az egyik oldalnál megakadt s nem volt képes tovább dolgozni. Törlésekkel és javításokkal volt tele az egész oldal. A szűk szobácska fojtó melegsége s a lámpa körül repkedő legyek elűzték az asztala mellől. Kioltotta a világot s türelmetlenül, boszankodva hagyta el a szobát. Kiment a néptelen boulevardra s egy kis vendéglőben, mely épen szemben volt a lakásával, az egyik asztalnál, kint a szabadban helyet foglalt.

Olyan sivár volt ez az éjszaka! A pinczér ingujjban és papuesban, csoszogva hozta a sört, mely egészen poshadt és

állott volt. A levegő épen olyan nyomasztó, mint benn a kis szobában. Ha egy kis szellő járt is véletlenül, az is olyan forró volt, mint a lázbeteg lehellete. Lajos azt gondolta magában, hogy sokkal okosabban tette volna, ha a szobájában marad és lefekszik. Igaza van az arab közmondásnak; Jobb feküdni, mint ülni; jobb halottnak lenni, mint feküdni! Halottnak lenni? Igen, valóban. Megunta az életét, a szegény ismeretlen íróska életét, a ki nem tud zöldágra vergődni s a kibent talán a tehetség is hiányzik.

Mennyivel volt szinesebb, gazdagabb az ő élete, mint a poros uton elrobogó sovány gebéktől vont omnibusznak a menetrendje? Ő is csak az omnibusz-ló keserves szerepét játszsza a nagyvilágban, be van fogva egy szerkesztőségbe, sablónos, gépies, egyhangu munkára csakhogy megkereshesse a mindennapra való abrakot. Istenem, Istenem! Micsoda élet az, a mikor az ember harmincznyolcz esztendőskorában igékkal és melléknevekkel kereskedik? Reggelenként a borbélynál mindig megrémítették azok a szarkalábak, melyek folyton szaporodtak a szemei alatt.

Elveszett, eltékozolt ifjuság! Nem tud visszaemlékezni egyetlen kellemes epizódra, nem talál abban a sivár multban egyetlen oázist! Csupa lemondás és szenvedés. Még

a szerelemből is csak a seprő jutott neki. Ez az aglegények sorsa. És mialatt szomorú multjából megtérve, a vigasztalan, magányos jelenre való emlékezés keserű könyeket sajtol a szeméből: az átellenben levő bérház ötödik emeletén, épen az ő szobácskája fölött, az egyik ablakban világosság nyul ki.

Ez volt az egyetlen kivilágított alak a szomszédságban. A külvárosok szegény emberei korán térnek pihenésre. A sűrű sötéttségben a nagy bérház körvonalai is elmosódnak, úgy, hogy a kivilágított ablak az ötödik emelet magasában úgy tűnik fel, mint valami világitó-torony a sötét éjszakában. Az ablak nyitva volt s a leeresztett fehér redőny minden kis fuvalomra megmozgott.

— Ki lakhatik odafenn? — töprenkedett Lajos.

Olyan elhagyottnak érezte magát e pillanatban, olyan kétségbeesés vett rajta erőt s a megvilágított ablak oly barátságosan nézett le reá, hogy képzelődéseinek e szeszélyes pillanatában embereket látott abban a szobában. Embereket, a kik boldogok, sokkal boldogabbak, mint ő.

A boldogtalanok, a nyomorultak, a kik gyakran futkosnak az utcán vigasztalanul, jól ismerik ezt az érzést. Ha komorságuk és fájdalmuk közepette meg-

törekvések félremagyarázását, kiforgatását tüzte ki Hock ur feladatául és ebben pedig Hock ur igazán elsőrangú szakértő.

Kolozsvári Kiss István ennél a tételnél is felszólalván, úgy tudta intézni beszéde folyását, hogy még az udvartartás költségeit is belevitte a vitába. Szalay Károly szóba hozta a dombovári vasutat, a melynél állítólag egy miniszter kapta a koncezzsiót, és a melynél a postakincstárt is megkárosították.

Dániel Ernő kereskedelmi miniszter azon melegebben kellő értékükre szállította le ezeket a vádakat. Kijelentette, hogy Festetics Andor gr. a vasutépítéstől visszalépett azonnal, a mint miniszterre lett s aztán többé vele nem is tárgyaltak. A postapénztár megkárosodásáról a szóba hozott esetben csak az beszélhet, a ki a dologhoz nem ért. Amitől a csomagszállításnál a postapénztár elesik, az a magyar államvasutaknál foly be s így maga az állam abszolúte nem károsodik. Ennyit erről.

Azután reflektált a vita során elhangzott állításokra, és Váradynak a vasuti tisztviselőket illető megjegyzéseiről kimutatta, hogy azok alaptalanok. Hasonlóképp szólott a többi szónok megjegyzéseiről is s valamennyivel szemben megnyugtató felvilágosításokkal szolgált.

Rosenberg Gyula határozati javaslatával szemben utalt arra, hogy a törvényhatósági tisztviselők működését sorra beesüli, de azért ehhez a vasuti kedvezményhez még sem járulhat, miután épen most korlátozta a kedvezményeket.

— Külföldi hírek. (A hármasszövetség.)

Goluchovszky belügyminiszter Berlinbe utazott. A Goluchovszky berlini utazása hír szerint a hármasszövetség megújításával áll kapcsolatban. — (*Crispi lemondása.*) Crispi olasz miniszterelnök a kamara ülésén bejelentette a kormány lemondását. Az ülésen óriási izgatottság uralkodott. A lemondásra vonatkozó kijelentést viharos éljenzéssel fogadták s a király ezt a lemondást el is fogadta. Az ülés szétoszlása után készülőtüntetést megakadályozták. Valószínű, hogy Rudini veszi át a kabinet megalakítását. — (*Az olaszok veresége.*) Baratierit Olaszországba való megérkezése után azonnal haditörvényszék elé állítják s az olasz katonai büntető törvénykönyv 72-ik és 88-ik sza-

kaszainak alapján — melyek arról szólnak, mikor a vezér az ellenség előtt helyét hültenül elhagyja — fogják vád alá helyezni. Ha a haditörvényszék a bűnösséget kimondja, úgy a büntetés: lefokozás és kivégzés. — Baratieri állítólag a csata után elhagyta csapatait s 105 kilométernyire szökött meg tőlük.

Balogh Ferencz főiskolai hit-tanár beszéde

melyet a debreczeni ref. Collegium énekkari ünnepélyén mondott 1896. márczius 5-én.

„A halál után diadalmas továbbélés eszméje” — nagy, szép és jótetteknek forrása, alapja, mert tiltakozás az a nyom nélkül elenyészés vigasz nélküli sorsa ellen; másfelől erős kimutatása annak, hogy a halhatatlanság végtelen területéből már itt a földön is képes az egyén egy részt meghódítani. Valóban! az a felemelő gondolat, hogy az ember nemcsak a jelen, hanem a jövő polgára is, hanem csak a jelennek, hanem a jövőnek is él — a temető bus hantjai felett és túl új szellemi életet képes előidézni. Ily szellemi élet ünneplésére gyűltünk ma is egybe.

Az ó-világban a szellemi élet a kezdetlegesség jellegét ölté fel. Jákob patriarcha szeretett nejeinek, Ráchelnek síroszlopot emeltetett, hogy az anya képe tisztelt legyen az utódok előtt s emléke el ne veszen. Egyiptom Faraói magas gulákba temetkeztek, hogy egykori létezésük a jövő századok előtt hirdettessék. A római császárok hatalmas és művészies síresarnokokat (mauzoleum) emeltettek, hogy haláluk után a kövek és márványok hirdessék egykori fényüket.

A keresztyén korszak nyitott új és magasabb utat a halál után diadalmas továbbélés eszméjének, mert a szellemi élet fentartására; az emberszeretnek könyvtörő és szívemesítő eszközét ragadta meg. Syrus Ephraim, keresztyén iskola alapító, vallásos költő és hitszónok, a pestis kitérősekor az első keresztyén kórházat alapította 373-ban, 300 betegágygyal; míg a fényes síremlékek csak bámulatot keltek, a szyrus költő ténye életmentő hatásával a hála forró könyvét csillogtatta fel. Egy szegény pap Sorbonne Róbert, a

XIII. században, ajándékot nyert házába szegény tanulókat gyűjtött és képezett a hit munkásaiul, ez lett központja a párisi egyetem fakultásának a Sorbonne-nak. Kálvin János, a reformátor, maga járt házról-házra, s a genfi főiskolát létre hozta, mely ma egyetem s a szellemi élet hordója. Debreczen város, ennek lelkes főbírái, tanácsnokai, derék polgárai és hölgyei, láncszem módjára rakták le áldozataikat és a tudomány, a magyar műveltség és a viruló ifjuság iránti hő szeretetök a főiskola nagy intézményében állandósult, lényök, lelkők diadalmasan tovább él a Collégiumban. A sir hantjai elfedték hantvaikat, de akaratok és áldozataik diadalmasan élnek ez intézményben.

Mikor a mult század közepén, a nyomás következtében, majdnem koldusbotra jutott e főiskola, szegény és igyekező ifjainak nem nyújthatott mindennapi kenyeret: a derék magyar hölgy Szondy Kencsesy Zsuzsánna, kinek magyar diszöltönyös deli arczképét ma is hatással szemlélhetjük kollégiumunk könyvtárában, 1752-ben oly alapítványt tett, hogy 10 ifju láttatott el éven át asztallal. Az a sirkő, mely a temetőben lehet, nem lehel életet, de az ő szívének megnyilatkozása, alapítványában 144 év óta táplálja a küzdő s előretörő ifjakat. Ez a szellemi élet egyik alakja a sirhant felett.

E főiskola csakugyan viruló kert, folytonosan zöldelő és viruló eleme a tanuló ifjuság, ennek lelkesedése, szorgalma és hivatása folytán virul, zengő liget gyanánt (1739. óta) a művészies ének és dal mívelésére ezen énekkar. Erről sem feledkeztek el a jövőnek élő, kiválóbb érzésű lelkek.

Hiszen Collegiumunk e zengő nyelve megszámlálhatlan alkalommal énekelte a halhatatlanságról, gyászra hívó, mégis felemelő vigasz énekeket; zengedezte a nemzeti és hazafias ünnepek nagy mozzanatain a magyar dalokat, himnusokat; megmozdította az érzelmérhetlen világát és nemes eszméknek, nemes érzelmeknek lett tavasz erejű titkos megnyitójává.

Thököli Sebő (1842) Vajdai Nagy Lajos (1863) és Dobozi Erzsébet az első nagyobb alapítók, kiknek emléke fennél köztünk — noha ők maguk eltávoztak a földről, hatásuk itt maradt. Nagy Jó-

pillantanak az éjben egy világos ablakot, első tekintetre is arra gondolnak: Ime, itt lakik a boldogság s hogyan irigylik ezt a fényt, ezt a világosságot. Ugy néznek feléje, mint valami szerenecsillagra, melyről sorsuk jobbrafordulását várjuk.

— Ki lakhatik odafenn? Ki virraszt ily későn? — kérdezte emberünk önmagától.

Talán egy bajtársa. Egy író, egy poéta. Eszébe jutott, hogy gyakran szokott találkozni a lépcsőn egy szegényesen öltözött, halvány, egészen fiatal emberrel. Bizonyosan ő lesz. Az a szegény fiu az élet fentartásához szükséges öt frankot bizonyosan lezkeadással keresi. Reggel kereskedik a latin tudományával, az estét pedig a művészetnek és költészetnek szenteli. Szegény, nagyon szegény az a fiu; de büszke és tiszta. Erintetlenül őrizte ábrándjainak és ifjuságának szüzi kincsét s ha az utcán egy fiatal leány kopott ruhája mellett is rajta feleli a szemét, bizonyosan elpirul és lesüti nagy, fényes szeméit. Természetes, hogy diésőség után tör. De tudja, hogy a diésőséget csak egy mestermű árán teheti szolgáljává. Szentnek tartja a tollat, úgy, mint a lovag kardját és inkább éhen halna, sem hogy napszámos munkára eladná egy napilap szerkesztőségének. Még nem ismeri az életet, de hát mit is tanulhat a költő az élettől? Megtanulja, hogy üres és sivár! bizonyo-

san az első verseit írja, a melyeken rajta van a vissza nem térő ifjuság aranyos himpora; valami paradicsomot alkot, egy álomvilágot, mely nem hasonlatos az élethez. Csodálatos világot, a hol szárnyaik vannak a virágoknak. A hol a nők jók és tiszták, mint az égi csillagok. A hol minden csupa édes álom. S ha majd utnak eresztí dalait a nagy világba, az emberek nagy keserűséggel és bánattal fogják olvasni és énekelni, mert tudják, hogy az élet sokkal rutabb és kegyetlenebb.

De most még csupán övé a költemény. Még befejezetlen, de annál becsesebb, mert a vázlatban még olyannak látja művét, a hogyan képzeletében megalakította. . . Mit is csinálhat ilyen későn az a fiatal poéta? Talán lefeküdt s az ágyában olvas? Olvas valami szép, nemes könyvet, a melyből fiatalos képzelme légvárat épít? Nem, nem! Egész este a versén dolgozott s most kimerülve a fáradtságtól, elaludt. Fialat fürtös feje a mellére hanyatlik, szeméi lezáródtak, a toll kiesett a kezéből és álmában a megkezdett munkát folytatja. A muzsa, az ő szerető őrangyala, mosolyogva hajlik föléje, megsimogatja fürtjeit s megcsókolja a homlokán.

— Vajjon ki lakhatik ott fenn? — töprenkedik tovább a hősünk, mialatt képzelete a legkülönbözőbb helyzeteket színezi ki.

Talán egy fiatal pár. A mézesheteket élék. A világ nem létezik számukra, csak egymásért élnek s tuláradó boldog érzelmükben megfedekeznek a boldogtalanokról. Egy szép napon meglátták és megszerették egymást. A leány az első pillanatban észrevette, milyen szép piros ajka és szőke haja van az ifjunak.

Ennek a szívét meg hamarosan lángba borította a lány szépsége és jó-sága. Ott fenn a kis padlásszobában raktak fészket s boldogan élnek egymással.

De miért ég a világ? Valószínű, hogy a fiatalember még nincs otthon. Talán valamelyik rokonánál tölti az estét. Vagy elutazott, későn tér haza. A fiatal asszony bizonyosan elköltötte szerény vacsoráját, egészen egyedül és boldog volt, mert reá gondolhatott. De végre is elálmósodott lefeküdt s ugylászik elaludt, míg a gertya égve maradt.

— Vajjon ki lakhatik ott fenn? — gondolja ismét Lajos s mereven nézi a megvilágított ablakot.

Mért ne lehetne egy tiszteletreméltó gyermekekkel megáldott polgári család. A gyümölestermő ősz. Hiszen vannak szerény és lemondó emberek, a kiket kötelességük teljesítése elégedettké és boldogokká tesz. Hányszor találkozott már ilyen emberekkel itt a nyárspolgáriai külvárosban. Az anya, egy elvirágozott szőke szép-

zsef deb
Imre del
derék po
pítványu
dalmasan
ban hiál
évről-évr
mők, itt
életre ös

Ak
igazság
is éljünk
ének rej
annyi té
Debrecze
ujabban
csak dis
ki szere
nem er
emlékek
korszak
polgár,
200 frto
Es a jel
Balogh
Istvána
alapítvá
a szellem
multat

Hál
fel e fő
rátjainak
él e főis
pedig re
jövő éve
és hatn
a jövő c
után a
folytatja

Bla

Bla

tegnap
mely az
nemzet
gos dia
ros“ az
rének b

ség, ole

tolja a

sedő szá

zistát v

azért la

Hároms

telik uri

mek is

csak rit

is megt

szik. A

de a ki

kibillen

esére az

vívői ál

fizetésse

korábba

ködik s

gimnazi

lában. S

melylye

ténként

varr és

már elé

goztál!

atya, a

jára kel

asztala

fiának s

frissiten

góságga

ben.

Es

zsef debreczeni kereskedő (1866) és Vecsei Imre debreczeni építész (1883), városunk derék polgárai, két-két ezer forintos alapítványukkal hódoltak a halál után diadalmasan a továbbéles eszméjének, s valóban hiába zárult be poraik felett a sir, évről-évre, e napon főleg, felkél szellemök, itt sugárzik, az énekkart haladásra, életre ösztönzi, vezérli, így az életre hat.

A kor finomodásának, a keresztyén igazság erősödésének, hogy mások javára is éljünk, s talán parányi mérvben az ének rejtélyes hatalmának is, mint megannyi tényezőnek tulajdonítható, hogy Debreczen puritán egyszerű polgárai is újabban szép buzgóságot fejtenek ki nemcsak díszes kövek állíttatásában mutatni ki szeretetüket elhunyt édesek iránt, hanem erkölcsi és művelődési tere lépve, emlékeket kívánják megörökíteni. E szebb korszak kezdője Magyar Gábor (1889) polgár, ki neje Kegyes Juliánna emlékére 200 frtos alapítványt tett az énekkarnak. És a jelenév folyamán Kádár Juliánna Balogh Istvánné, ki édes atyjának Kádár Istvánnak emlékére szinte 200 forintos alapítványt tett az énekkarnak. Ily tények a szellemi élet alkotói köztünk, mert a multat nem engedik nyomtalanul eltűnni.

Hálával és kegyelettel üjtjük ma is fel e főiskola, különösen énekkarunk barátainak, alapítóinak szép emlékét. Mig él e főiskola s ennek tanuló tábora, mely pedig reményünk és fohászkunk szerint a jövő évezredet is át élendi, — addig élni és hatni fog az ő áldozatuk, mert azt a jövő oltárára helyezték és így haláluk után a szellem világában diadalmasan folytatják lelki életüket.

Balogh Ferenoz,

az énekkar felügyelő tanára.

Blaha Lujza fogadtatása.

Debreczen, márczius 6.

Blaha Lujzát a debreczeni közönség tegnap este azzal a kitüntetéssel fogadta, mely az igazi nagyságokat illeti meg. A nemzet csalóányának bevonulása valószínű diadalut volt. A „legmagyarabb város“ az ő művészetének első fényes sikerének bölcsője, impozáns módon fejezte

ség, olesó, kopott felöltőben, kis kocsiban tolja a kisebbik fiut, míg az atya, derecsedő szakállal, az idősebbiket, a gimnázistát vezetni kézen. Szük a keresményük, azért laknak fenn, az ötödik emeleten. Háromszáz frank havi jövedelemből nem telik uri lakásra, különösen ha két gyermek is van a háznál. Meleg vacsora is csak ritkán kerül az asztalra. Hideg hus is megteszi. A gimnázista a pamlogon alszik. A második fiu, a ki elkésve érkezett, de a kit azért nem szeretnek kevésbé, kibillentette a háztartás mérlegét. Szerencsére az atya hivatala mellett egy könyvivői állást is kapott hatszáz frank évi fizetéssel. Természetes, hogy most már korábban kell fölkelnie. De nem panaszkodik s valamennyien egészségesek. A gimnázista három díjat is nyert az iskolában. S milyen megható az a tekintet, melylyel a férj a feleségét nézi, aki esténként a megszokadást dolgozik, feldoz, varr és egyéb munkát végez. „De most már elég lesz, anyuska, mára sokat dolgoztál!“ De miért nem pihen le már az atya, a kinek kora reggel már a munkájára kell sietnie? Mért ül még mindig az asztala mellett? Mért észrevette, hogy a fiunak segítségre van szüksége. Fel akarja frissíteni görög nyelvismereteit s nagy buzgósággal lapozgat egy régi nyelvkönyvet.

És Lajos gondjaik mellett is irigyl

ki hódolatát a „legmagyarabb művésznő“ előtt.

Megmozdult az egész város s este hat órától félnyolcig ott nyüzsgött; tolongott, éljenzett az utcákon a város ötös fogatán bevonuló művésznő tiszteletére.

Ilyen meleg, rokonszenves, tündéres fogadtatását legutóljára Fiume város polgárságának rendezett a szeretni nagyon igazán tudó debreczeni nép.

A fényes fogadtatás részleteiről tudósítónk a következőket írja:

Tegnap egész délután a szokottnál mozgalmasabb képet mutatott a piac-utca. A közönség jó része abban a hitben, hogy a várva-várt kedves vendég a délutáni vonattal érkezik meg, sűrű tömegekben özönlött már d. u. 3 óra tájban az indóház felé, melynek perronját csakhamar zsufolásig ellepte:

Csalódva tértek aztán vissza, mikor a személyvonatból nem látták kiszállani Blaha Lujzát.

Este, már jóval hat óra előtt újra megindult a népvándorlás a vasúthoz vezető utcákon. A perron csakhamar megtelt minden rendű-rangu emberekkel. Művelt uri nők feltűnően nagy számmal jelentek meg. A rend fentartása végett, ami az óriási tömegben nem esekély küzdelembe került, a tűzoltók kordont vontak.

E vonalon várakoztak a művésznőre a debreczeni írók, hírlapírók, és művészek köre választmányának nemzetiszinü jelvényt viselő tagjai, valamint joghallgatók küldöttsége és a városi tanács képviselője, Vecsey Imre tanácsnok. Mikor a esőnézés jelezte a budapesti gyorsvonat megérkezését, feszült várakozás, izgatott hangulat fogta el a közönség tömött sorait. A tűzoltók magneziumfáklyákat gyújtottak, melyek tündéri fényvel ragyogtak be a lelkesedéstől kipirult arcokat. Magyar Kálmánék rázendítették a Rákóczy gyújtó akkordjait, s a mig az ünnepelt művésznő szép alakja látható lett egyik első osztályú kocsifolyosóján: mint vihar tört ki a zugó, szünni nem akaró éljenzés.

Blaha Lujza Sáríka leányával lelépett a vonatról s az írók, hírlapírók, és művészek köre küldötteinek élén, dr. Bartha Béla jogtanár lépett elibe s a következő szép

ezt a házaspárt. Mert ezeknek az embereknek helyén van a szívük s szerény ebédjük is becsülettel fogyasztják el.

Nagy esőcseppek hullottak az aszfaltra s Lajos felriadt. A zivatar kitört. Haza kellett sietnie.

Az idő már jó későre járt, de a kapusnő még mindig fenn volt s harisnyákat feldozott. Legalább rögtön megtudhatta, kié az a gyertya-világ, mely annyi vágyat lobbantott benne lángra, vágyat: a szerelem, család és munka után.

— Ki lakik az én szobám fölött? — kérdezte a kapusnőtől. Az egyetlen szoba, melyben még ég a világ.

— Jaj, nagyságos uram, nem lakik ott már senki . . . Egy öreg uré volt a szoba, tetszik tudni, két hónapi bérral adós maradt. De a háziur nem kérte tőle. Sajnálta a szegényt. Már tul volt a hetvenen . . . Ma délután négy órakor meghalt . . . Az első emeleten lakó hölgy adott egy terítőt, a mibe aztán beletakartuk a testét . . . Azután mivel nincs senkije, se rokona, se barátja, a ki virrasztana mellette, hát odaállítottam egy gyertyát az ágyához . . . Most pedig, hogy a lakók már mind itthon vannak, fölmegegyek egy órácskára a boldogult szobájába s mondok egy Miatyánkot lelki üdvösségért.

beszéddel üdvözölte Debreczen nagynevű vendégét:

Méltóságos asszonyom!

Ünnepelt művésznő!

A debreczeni írók, hírlapírók és művészek körének nevében, mint annak elnöke, van szerencsém Méltóságodnak ez ünnepélyes pillanatban, midőn újra fölkeresi azt a várost, honnan e hazát meghódító dicsősége kiindult, üdvözölni. A legmagyarabb művésznőt, a legmagyarabb város kebelén.

Órom és fájdalom pillanata ez. Alig képzelhető őszintébb, igazabb érzelme az édesbűszke örömmek, mint amely áthatja lelkünket most, mikor évek multán, ha csak néhány napra is magunkénak mondhatjuk; igaz fájdalom hatja át lelkünket, mert tudjuk, hogy a mi örömünk a magyar nemzeti művészet gyászának kezdete: legnagyobbja, az Isten kegyelméből való művésznő visszavonul diadalainak, — nem, a mi ennél több, örökbecsű alkotásainak műteréről.

Nem habozom kimondani, hogy ez valószínű nemzeti veszteség. De bocsássa meg Méltóságos asszonyom, ha a jövődögyász, az ország veszteségét fölülmulja a pillanatnyi öröm, a mi örömünk s engedje meg, hogy hódoló tiszteletünk, bálványozó szeretetünk, lángoló lelkesedésünk fogadja a régi otthonban. Hiszen a magyar nemzet veszteségét is enyhíti az, hogy Blaha Lujzát, a magyar művészetnek ajándékozta jó kedvében a gondviselés. Enyhítő reánk nézve az, hogy valószínűleg ide tér vissza hozzánk, első diadalai helyére. Itt fog élni világra szóló dicsőségének fényében, rajongó tiszteletünk, mélységes szeretetünk melegében.

Ez érzelmek szerény zálogául fogadja e csokrot emlékül.

Legyen üdvözölve méltóságos asszonyom s éljen nagyon soká!

— Éljen Blaháné! Éljen Blaháné! hangzott fel minden oldalról.

A szép beszéd és a közönség ismét felhangzó zúgó éljenzése olyan megindító hatással voltak a nagy művésznőre, hogy köny csillogott szemében; s mikor a szónok azon reményét fejezte ki beszédében, hogy a művésznő ezután itt fog élni közöttünk, Debreczenben, igenlőleg integetett.

Dr. Bartha Béla az írók és hírlapírók köre nevében nyújtotta át ezután a fehér rózsák és kaméliákból készült felette díszes csokrot, míg dr. Nagy Zsigmond ucsakyan a kör másik díszes csokrárt adta át Blaha Sáríkanak, a mi nagy örömmel és lelkesedéssel fogadott vendégünk bájos leányának.

A hatalmas éljenzés lecsillapulása után Blaha Lujza válaszolt az üdvözlő beszédre. Hangja lágyan esengett, mint az ezüst, szavai édesek voltak mint a méz; igazán szívből jöttek.

Körülbelől a következőket mondotta:

Nagyon tisztelt uraim!

Debreczen szeretett közönsége!

Boldog örömmel jöttem Debreczenbe, hogy itt kezdjem meg bucsufelléptemet a színpadtól. Boldog örömmel jöttem, mert hiszen innen indultam el dicsőséges pályámra, és talizmánul magammal vittem az én szeretett Debreczenem közönségének áldását. Hálával ismerem el, hogy minden sikeremet, minden diadalomat Debreczennek köszönhetem, mert mint gyermekasszonyt itt dédelgettek, itt szerettek és itt oktattak engem. Eljöttem, hogy a színpadon szerzett dicsőségeimért az én szerető oktatómnak, az én imádott Debreczenem közönségének ösztön, szívből fakadó köszönetet mondjak. Isten éltesse Önöket!

A férfiak kalapjukat, a nők kendőiket lobogtatták a művésznő felé, akinek Vecsey Imre tanácsnok a városi tanács nevében felajánlotta a város híres ötös fogatát.

Zugó éljenzés mellett kísérték azután az ötös fogathoz, amelyben leányával és Vecsey Imre tanácsnokkal foglalt helyet.

A vendég fogatát az irói kör választmányának kocsisora követte.

A kocsi lépésben haladhattak előre a sűrű tömegben, mely a két Várad- és a Piacz-utczát egész hosszában szakadatlan széles sorfalat képezve ellepte.

Az ablakok a legtöbb háznál ki voltak világítva, némelyik virággal és zászlócskával díszítve.

Folytonos éljenzés között ért Blaha Lujza szállására, a Fehér ló szállodába, ahol a színügyi bizottság nevében Vértessy István főjegyző, Márk Eendre és Rickl Géza várták már a művésznőt.

Vértessy István lelkes szavakkal üdvözölte, mire a művésznő meghatottan válaszolt, megköszönvén a páratlanul szíves fogadtatást.

Azután a Csokonai-kör küldöttsége tisztelgett nála Komlóssy Arthur alelnök vezetésével, akit Blaha Lujza mint régi ösmertőt ezzel a nyájas magyaros megszólítással fogadott: „Isten hozta ki-gyelmédet”.

E közben lassanként eloszlott a közönség a Fehér ló környékéről és a művésznő pihenni térhetett.

A színházi pénztárt ma is több száz főnyi közönség rohanta meg jegyekért. De már alig juthattak néhányan jegyhez, mert mind elkelt. Az előcsarnokot karhatalommal kellett kiüríteni. Hogy mily lázas érdeklődést tanúsít a közönség a Blaha előadások iránt, élénken jellemzi az, hogy uri emberek a színházi portástól engedelmet kértek, hogy őket nejeikkel együtt, miután más helyre már nem kaphatnak helyet, ajtónyitás előtt bocsássa — fel a karzatra. A portás természetesen megtagadta a kérelem teljesítését, mely szabályellenes.

Blaháné hatása alatt annak a lelkesedésnek, melylyel őt Debreczen közönsége fogadta, készséggel egyezett abba a kérelemben, hogy még két előadással megtoldja debreczeni bucsufellépteit. Szerdán és csütörtökön tehát ismét fellép, egyik alkalommal a „Szókimondó asszonyosság” című színműben.

A debreczeni írók és művészek köre az ünnepelt vendég tiszteletére hétfőn vagy kedden bankettet rendez, a melyen egy részvételi jegy ára 2 frt.

Táviratok.

— A Debreczeni Ellenőr saját tudósítójától. —

Királyunk és Faure.

Budapest, márczius 6. Ferencz József királyunk Cap-Martinban a francia köztársaság elnökének, Faurenak, elismerése kifejezése mellett a Szent István-rend gyémántos nagykeresztjét adományozta. Több anarkistát, akik Faure ellen leselkedtek, elfogtak.

A t. Házból.

Budapest, márczius 6. A képviselőház mai ülésében Földváry Miklós hivatkozván a megyei tisztviselők érdemeire, megszavazza nekik a vasuti kedvezményeket. Molnár Józsiás ismét a vámterületek esélyeiről beszél s pártolja Rosenberg Gyula indítványát. Lukács Béla aktákra hivatkozva kimutatja, hogy Hoek János félremagyarazza az ő beszédét, esakis így juthat arra az eredményre, melylyel a kormánytgyanasítja a folyam-hajózás dolgában Bessenyei Ferencz pártolja Rosenberg indítványát, kéri Temesvár közlekedési viszonyainak javítását. Horánszky Nándor csak úgy fogadja el Rosenberg indítvá-

nyát, ha tudja, hogy mennyire rughat a megyei tisztviselők részére adandó kedvezmény értéke. Dániel kereskedelmi miniszter kimutatja, hogy Szalay Károly tegnap a dombovári vasutra vonatkozó iratokat elferdítve ösmertette s kéri Rosenberget, hogy vonja vissza indítványát. Egyébiránt gondolkozni fog a kérdés megoldásán. Erre Rosenberg visszavonja indítványát, azonban Kemény képviselő magáévé tette, emiatt szavazás alá került. A Ház 83 szavazattal 63 ellen elvetette.

Márczius 15.

Hajdu-Böszörmény, márczius 6. Márczius 15-ikét városunkban pártkülönbőség nélkül ünneplik meg. Az ünnepségen itt lesznek: Szinay Gyula is, ki az ünnepi beszédet tartja, Papp Elek és Kovács József dr. országgyűlési képviselők. Este társasvacsora lesz. Ugyanez alkalommal a gymnasiumi ifjuság és az iparos-egylet is megüli márczius 15-ikét.

Jóteköny püspök.

Szombathely, márczius 6. Dr. Hidassy Kornél, szombathelyi megyei püspök újában ismét 5000 frtot adott az itteni népkönyha czéljaira.

NAPI HIREK.

Tájékoztató.

Lapzártá mindennap d. u. 2 órakor csak esetleg hétfőn később.

Kéziratok visszaadására a szerkesztőség nem vállalkozhatik. Kérjük a lapnak csak az egyik oldalára írni, ha lehet porzó nélkül!

A kir. tábl. hivatalos órák a segéd- és kezelő hivatalokban d. e. 8—12 és d. u. 2—5 óráig tartanak. Az ígató, kiadó-hivatal s az irattár a felelőknek felvilágosításokat ad hétköznapokon d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10—11 óra közt.

A Gönczy-egyesület „Offhon“-a. Keresk. akadémia palotájában.

Famunkatanítás. A kézügyesítő egyesület főreáliskolai műhelyében d. u. 2—4 óráig. Kedden előkészítő csoport. Szerdán és pénteken haladó csoport.

Nyilvános olvasóterem a kollégiumban, nyitva a hétfőn, szerdán, szombaton d. u. 3—6-ig.

Népkönyvtár az árok-utczai leányiskolában. Nyitva minden szerdán és szomban d. e. 11—12 óráig.

Márczius 7. Tiszti-estély a Bika szálloda dísztermében.

Márczius 8. Az „István“-gőzmalom évi rendes közgyűlése.

Márczius 14. A honvéd őrmesterek társas estélye.

Márczius 15. A honvéd-egylet bálja.

— A város jogi tanszékei. Debreczen város a millennium emlékére 100.000 frtos alapítványt tett a kollégiumban két új jogi tanszék fentartása czéljából. Az alapítvány 5 $\frac{1}{2}$ %-os kamatait 1895. július 1-től fogva folyósította is. Azonban a 4 $\frac{1}{2}$ % nem fedezi a két tanszék fentartása költségeit, ezért Kiss Áron püspök tegnap kérvényt intézett a városi közgyűléshez az iránt, hogy vagy 5% kamatot fizessen a város az alapítvány után, vagy pedig a tőkét boesássa rendelkezésére a kollégiumnak, mely 5% kamatra el tudja helyezni. A kérelmet a márcziusi közgyűlés fogja tárgyalni.

— A városi közigazgatási bizottság tegnap délután tartotta meg márczius havi ülését gróf Dégenfeld főispán elnöklete alatt. Az ülés folyó ügyeket tárgyalta és a szakelőadók február havi jelentéseit hallgatta meg. A polgármester jelentése sze-

rint a rendőrség 96 egyént tartóztatott le s 95 csavargótól tisztította meg a várost. Iparigazolvány kiadott 47, munkakönyv 77 db. A katonaság létszáma volt 3133 ember 446 lóval. A lakosság állami adó fejében 79236 frtot, utadóban 4064 frtot, 6 $\frac{1}{2}$ %-os pótdobban 1782 frtot fizetett be. A t. főorvos jelentése a közegészségügyi állapotot eléggé kedvezőnek mondja: Heveny ragályos betegségek: vörheny, kanyaró, ronesoló toroklob, hólyagos himlő és hagymáz csak szórványosan fordultak elő és 11 halálesetet okoztak. Született a város területén 127 ev. ref., 33 r. kath., 8 g. kath., 4 ág. ev., 12 izr. összesen 184 gyermek, akik közül 33 törvénytelen. Meghalt 107 ev. ref., 17 r. kath., 2 ág. ev., 1 g. kath., 8 izr. együtt 135 egyén. Házasságra lépett 43 pár ev., ref., 10 pár r. kath., 2 pár g. kath., 2 pár ág. ev., 4 pár izraelita, összesen 61 pár. A kir. tanfelügyelő a múlt hónapban 31 ev. ref. elemi osztályt vizsgált meg, melyekben a mindennapos iskoláztatást túlnépeség és a tanterv túlterhelő volta dacára is általában kielégítő sikert, többekben kiváló haladást tapasztalt. De az ismétlődő oktatás fogyatékos, a törvénytiszta minimális óraszámot be nem tartó, a faiskolai oktatás pedig egészen mellőzve van. E tekintetben sürgős intézkedést kér. A pénzügyigazgató jelentette, hogy februárban 96348 frt egyenes adó folyt be s jelenleg a város adóhátraléka 191560 frt. A fogyasztási és italadó 35254 frtot, a dohányjüvedék 41701 frtot jövedelmezett.

— A kegyelet ünnepe. Tegnap délután négy órakor a főiskolai énekar az önképző társulat közreműködésével kegyeletes ünnepélyt rendezett Nagy József, Vecsey Imre és neje, Magyar Gábor és neje, néhai kegyes alapítók emlékére, kik alapítványaik által tették nevüket örökre emlékeztetéssé a főiskolai énekar körében. Az ünnepélyen igen szép számu közönség jelent meg, mely mindvégig élvezettel hallgatta a műsor minden egyes pontját. A műsor nagyobb részét az énekkar töltötte ki. Azonfelül Balogh Ferencz felügyelő tanár igen szép és magvas megnyitó beszédet mondott, melyet lapunk más helyén közlünk. Bagaméry Károly szépen szavalt, Fél Boldizsár felolvasott, Pap Ernő vig szavalatot adott elő. Az ünnepélyen kiosztották a kegyes alapítványok kamatait a kántus szorgalmas tagjai között.

— A Blaháné partnere. Mialatt az ünnepelés, dícsőítés százféle módon nyilvánul a közénk érkezett nagy művésznő iránt, az előadandó darabok másik főszereplőjéről, aki Blahánéval hajdanában szintén együtt játszva annyi feledhetlen estét szerzett a debreczeni színházba járó közönségnek és szürkülő fejlel ugyan, de nem csökkent művészi erővel, most is vele együtt fog a világot jelentő deszkákon megjelenni — ne feledkezzünk meg Egri Kálmánról sem. A mai előadáson Csillag őrmester szerepében s holnap a Szókimondó asszonyosságban Lefebvre partijával lép fel Blaháné mellett. A kiváló színművész szereplése nagyban emeli a művésznőhöz illő keretet. A közönség óhajátát fejezzük ki, mikor azzal fordulunk a színház igazgatóságához, hogy Egri Paraszt-kisasszonyban is ossza be Blaháné partneréül, megelégedésére a művésznőnek, és a publikumnak kívánatára. Hadd gyönyörködjünk azokban a hajdani, igazi népsziműi előadásokban. Kérjük, mit csinálna Tiszay, ha most — Haday beteg lévén — nem volna itt véletlenül Egri?

— Magyar keleti ritusu kath. püspökség. Hajdu-Dorog város közönsége közgyűlésén tegnap — mint levelezőnk jelenti — meleg hangon mondott köszönetet György Endre akadémia tagnak ama szívélyes rokonszenvért, melylyel a görög-katholi-

kusok ügyét, hogy az egyházba Isten tiszteletül a magyar hozassék be s ennek biztosítására egy különálló püspökség szerveztessék, oly lelkesen magáévá tette. György Endre tudvalevőleg: „Egy régi küzdelem“ czimvel kiadta néh. Farkas Lajosnak memorándumát, mely a görögkeleti katolikusoknak, a mondott czélra ötvenéves törekvését vázolja. A közgyűlés elhatározta Fehér György községi képviselő indítványára, hogy a hazafias czélt felkaroló György Endrének, Farkas Pál, Farkas Győző, dr. Demkó Ágost vezetése alatt menesztendő küldöttség személyesen is adja át a közönség köszönetét. A kiadott és már megjelent: „Régi küzdelem“ czimű munkából 200 példányt rendelt meg, továbbá ugyanily irányu Budapesten megjelenő, Petrus Jenő által irt munkából — melyet a „Debreczeni Ellenőr“ a múlt években kivonatolva már ismertetett: szintén kétszáz példányt, azon czélra, hogy e munkát a mozgalomhoz csatlakozott hitközségnek díjtalanul legyenek megküldhetők. Ennek kapcsán és ebből kifolyólag: Farkas Győző, Rajx Imre, Bencez János és többek hozzászólása után a püspökség szervezésének sürgetésére, az illetékes kormányokhoz szintén küldöttséget indít azon kérelemmel, hogy a millennium emlékére, végezetül, eme óhitnek, őskeresztény felekezetnek adja meg a magyar-nemzeti jelleget s tegye fel rája a püspöki koronát.

— **Meghívó.** Az 1848—49. évi debreczeni honvéd-egylet a „Korona“ vendéglő termében folyó 1896. évi márczius hó 15-én, este 7 órakor zártkörű táncvigalmat rendez. Belépti-jegyek személyenként 80 kr-ával előre is válthatók ifj. Pájer József ur kereskedésében és a tánczestély napján a pénztárnál. A tiszta jövedelem a 13 honvéd ruházata költségei fedezésére fordítatik, melynek folytán felkérjük a nagyérdemű közönséget, miszerint fentemlített jótékonyczélú tánczestélyükön minél tömegesebben megjelenni kegyeskedjék. A felülfizetések köszönettel fogadtatnak s annak idejében nyilvánosan közöltetnek. Izletes ételek, italok pontos és jutányos kiszolgáltatásáról, jó zenéről, czukrászatról gondoskodva lesz.

— **A megyei diszbandérium lobogója.** A Hajdúvármegye által a f. évi június hó 8-ára, Budapestre, a hódoló felvonulásban való részvételre küldendő diszbandérium lobogójának előállítás költségeinek fedezésére kibocsátott gyűjtőivek között ismét visszaérkezett az alispáni hivatalhoz, még pedig igen szép eredményel. *Szóllósy* Imréné urnő Földesről küldött ivén 130 korona áll, *Padrah* Sándorné szoboszlói kir. közjegyzőné ivén pedig 106 korona.

— **Lukács Ödön halálának oka.** A váratlanul elhunyt Lukács Ödön felső-szabolcsi esperes halála okáról, rövid betegségről egyik nyiregyházai ujság ezeket írja: „Mintegy két hete annak, hogy egy reggeli sétája alkalmából meghült, amiből könnyebb foku, de makacs jellegű influenzája támadt. — A munkás, tevékeny nagypap — fel se véve a bajt — alig gyógykezelte magát s néhány nap múlva el is hagyta szobáját. A betegség erősebb hurutos alakban lépett fel, de a vasszervezetű lelkész ekkor sem vette baját komolynak és kizárta azt, hogy családjára orvosi gyógykezelésben részesíttesse őt. Még szombat is szokott jó kedélyével, karosszékekben pihenve, társalgott családjával és a „Nefeletts“ asztaltársaság tagjaival. De vasárnap reggel hir-

telen válságosra fordult állapota s a nagy beteghez hívott vármegyei főorvos, dr. Jósza András, már akkor kijelentette, hogy — mit családja és hozzátartozói még el sem mertek gondolni — a katasztrófa rövid órák kérdése. A tudós férfi prognózisa — fájdalom — bevált. Délután 6 óra tájban a fellépett s rendkívüli mértékben hirtelen kifejtett tüdőlob következtében a nemeslelkű szabolcsi esperes, mindnyájunk tiszteletének tárgya, kiszenvedett.

— **A debreczeni jogászok millenniumi ünnepe.** A debreczeni főiskola joghallgatói szintén megfogják ünnepelni Magyarország ezeréves fennállását. Ez ünnepeket összekötik a kebelükben fennálló „Jogászszegegyező egylet“ 25 éves fennállásának jubileumi ünnepélyével. 25 éve már, hogy a joghallgatóknak ezen egyedüli segítő egyesülete gyakorolja jótéteményeit. A jubileumi ünnepélyt a joghallgatók május 2-án fogják megtartani, a mikor a jogászszegegyező egylet diszközgyűlést tart. Megirattja ez alkalomra az egylet 25 éves történetét. Ugyanaznap a Nagyerdőn millenniumis jellegű majálist rendez, melynek előkészítésére Kovács Kálmán IV. é. jh. egyesületi elnök és a választmány négy tagja, u. m. Nagy Sándor III. jh. Davidovics Elek II. jh., Visky Sándor III. jh., Draveczky Pál III. jh. és Szücs Ernő III. jh. küldettek ki.

— **Egy idealista.** Ujabbán, mint értesülünk, ismét nagyszámu hamis tizfilleres került forgalomba. A hamisítványok, melyek igen jól sikerültek s nagyon csinos kivitelűek, abban különböznek az igaziaktól, hogy tompább pengésűek, a mennyiben ólomból készültek. Hozzáértő emberek szerint a hamisítványok előállítása az illetőre nézve nem lehet valami fényes keresetforrás, mivel egy ilyen ólompénz előállítása legalább is annyiba kerül, amennyi a pénz tényleges értéke. Ha most még meggondoljuk, mennyi fáradságába kerül a szegénynek az előállítás, milyen kockázatos dolog a hamisítványok forgalomba hozatala, ugy nyilván kiviláglik, hogy ez a hamisító egy önzetlen, lelkes idealista, ki hasznot huzni nem akar mesteriségéből, hanem a pénzhamisítás kultuszát, menten minden anyagi érdek salakjától, egyedül azért magáért üzi. És még azt mondják, hogy nincs idealista ezen a materiális világon!

— **Kidobás egy rossz viczezőért.** Szomorú „véget“ ért tegnap délután egy derék férfi, aki mint szójátszó és viczezőfaragó ismeretes. Egy mai sütetű viczeze a torkára forrt egyik kávéházában, ahol gibiczkedvén, a következő skandalózus rossz viczezel boszantotta meg a kompániát.

— Uram, — mi jobb: a szerelem vagy a tifusz?

Valaki odavetve felelt: — Bolondság, hát persze hogy a — szerelem.

— Ah-hah, nem áll. A statisztika szerint minden szerelmes ember meghal százszázalékosan, a tifusz betegek hatvan százaléka azonban felgyógyul.

Alig mondta ki, a társaság felbőszülve ugrott neki, kidobta, aztán odaszólt a pinczérnek:

— Kérünk más vendéget ehhez a pikoló feketéhez.

— **Menetdíjkezdmények a kiállítás megtekintésére.** A magyar királyi államvasutakon, nemkülönben a hazai vasutak minden nagyobb állomásán a VIII-ik vonalszakasztól fölfelé szelvény- és menetérti jegyeket fognak kiadni. E jegyekhez mérséklés gyanánt kiállítás belépti-jegyeket adnak díjmentesen és pedig a VIII—XII. vonalszakasz II. o. menetérti jegyhez 2 drb belépő jegyet, a VIII—XII. vonalszakasz III. o. menetérti jegyhez 1 drb belépő jegyet, a XII—XIV. vonalszakasz II. o. menetérti jegyhez 3 drb belépő jegyet, a XII—XIV. vonalszakasz

III. o. menetérti jegyhez 2 drb. belépő jegyet. A jegyek érvényességi tartama 14 nap lesz. E jegyek csak személyvonatokra érvényesek. Testületek, tanintézetek a II. osztályban III. osztályu, a III. osztályban II-od osztályu féljeggyel utazhatnak. Iparosok, ipari segéd-munkások a kiállítás igazgatósága által kiszolgáltatandó jegyfüzetekkel 30 emberből alakult csoportokban mintegy 25—30% kedvezményben részesülnek az összes magyar vasutakon. Földmivesek és munkások ugyancsak a kiállítás igazgatósága által kibocsátandó jegyfüzetekkel 50%-kal mérsékelt III-od osztályu jegyekkel tehetik meg az utat Budapestre és vissza.

— **Semsey Andor bőkezűsége.** Semsey Andor, a magyar királyi földtani intézet belső munkatársa, az utóbbi időben ismét mintegy 4000 márka értékű gyűjtemény-tárgygyal gyarapította az országos földtani intézet muzeumát. A rajnai tartományokban fekvő Oberstein-Idarból megszerzett egy igen érdekes fél-ékkövekből és diszkövekből álló ásvány- és kőzetgyűjteményt, a melyben a nyers és csiszolt darabok, a festés és praeparálás utján való hamisítványok, tanulságos sorozatokban, közel száz példányban vannak képviselve. Az ásvány- és kőzetesizolás Németországnak egyik speciális kézüiparágát képezi, s nemesak tudományos, de különösen ipari szempontból is igen érdekes és fontos Semsey, Fraas stuttgarti országos muzeumi igazgató közvetítésével több száz darabból álló, s a Sváb-jurából származó kőület-példányt szerzett meg, a mely ritka és szép összehasonlító gyűjtemény magyar a geologusokra nézve igen becses. Most pedig megérkezett a württembergi Holzmadenből az őss állatvilág egy ritka maradványa, egy pompás Ichthyosaurus (a hullók osztályából), a mely tökéletességére nézve igazi unikum.

— **Ló- és szekér-összeírás.** A városi tanács a ló- és szekér-bejelentés és összeírására kitűzött 15 napi határidőt — tekintettel a még folyton nagy számmal jelentkezőkre, — további 8 nappal, vagyis folyó hó 14-ik napjáig — kivételesen — meghosszabbította. Felhivatnak tehát azon lótarló gazdák, a kik még lovaikat be nem jelentették, hogy azokat bejelenteni el ne mulasszák, mivel a mulasztók minden ló után 10 frt-ig terjedő bírsággal fognak büntettetni.

— **Az óvodák megnyitása.** Dr. *Sárváry* Gyula városi tiszti főorvos jelentést tett a polgármesteri hivatalnak arról, hogy a gyermekek között hevenyragályos betegségek uralkodása megszűnt s csak ritkán, elszórtan fordul elő egy-két eset. A jelentés alapján Simonffy Imre kir. tan. polgármester megadta az engedélyt arra, hogy márczius 8-ától az összes óvodákat és a Fröbel-gyermekkertet megnyithassák. A főorvosi jelentés alapján azonban utasítja az óvodák vezetőit, illetőleg az óvónőket, hogy azokat a gyermekeket, a kiken kisebb-nagyobb köhögést vesznek észre, azonnal küldjék haza.

— **Gyász a regáléért.** A „Fogaras és Vidéke“ cz. lap legközelebbi száma gyászkeretben jelent meg. A gyászkeretet az magyarázza meg, hogy Fogaras városa vesztos lett abban a perben, a mely a regálé kártalanítás felett közte, a kincstár és az urbéresék közt folyt le. A peresítés nagy levertséget idézett elő Fogarason — és a hogy a helyi érdeket annyira szíven viselő „Fogaras és Vidéke“ a helyzethez illő komolysággal gyászkeretben jelent meg, azt a lap előfizetői halás megnyugvással és élénk elérékenyességgel fogadták.

— **Üngyilkos szolgabíró.** A minap megírtuk, hogy Vay György, a tiszalöki járás szolgabírája állítólag adósságai miatt megszökött. A hatóság, a mely országos körözését

elrendelte, nem tudott nyomára akadni. Ma Bécsből jelentik, Vay ott egy magánlakásban revolverrel fejbe lőtte magát és azonnal meghalt. Vay két nappal ezelőtt érkezett Bécsbe és hónapos szobát bérelt. Több magyar című levelet hagyott hátra, egyikben végső akaratát írta meg. A levelek tettenek okáról hirt nem adnak. Zsebében 200 frt készpénzt találtak.

— **Mikor lehet házasodni?** A házassági statisztikusok összeállítottak egy listát, mely kitünteti, hogy egyes államokban mely életkorhoz van kötve a nősülési engedély. Németországban a férfiaknak legalább 18 évesnek, a leánynak 16 évesnek kell lennie; Spanyolországban már 14 éves fiú elvethet 12 éves leányt; francia urfi csak 18 éves korában nevezheti „asszonyom”-nak 15 éves feleségét; portugall és görög legények már csak 20 éves korukban nősülhetnek; az oroszok s a svájciak szintén 18 éves korukban nősülhetnek, ép úgy, mint a mi legényeink is. Ambár a házasságra vágyó leányok bizonyára jobb szeretnék ezt a törvényes időkort úgy kommentálni, hogy ekkor nem: „lehet”, hanem: „meg kell” nősülnie minden tisztességes honpolgárnak.

— **Olcsó lakások a kiállításon.** A kiállítási igazgatóság kötelező ígérteit bírja a budapesti szállodások nagy részének, hogy szobáik árát a kiállítás tartama alatt legfeljebb 33%-kal fogják fölemelni. A kiállítási igazgatóság e szállodák címét közzé fogja tenni. A budapesti szállodák száma a kiállítás tartama alatt 30 lesz, az ezekben rendelkezésre álló szobák száma körülbelül 2450. Budapest fő- és székváros hatósága a kiállítást látogató idegenek kényelmére Rózsa-tér 7. sz. a. hatósági lakásirodát rendezett be, mely a m. kir. államvasutak keleti és nyugati pályaudvarain fiókirodákat fog nyitni. E lakásiroda nyilván tartja a fő- és székvárosban, illetve annak környékén rendelkezésre álló lakásokat és megrendeléseket levél útján is elfogad. Ugyancsak a fő- és székváros hatóságának gondoskodásából iskola épületekben tömeglakásokat rendeznek be. Egy teremben 10—20 ember lakhatik. Mindenkinél egy teljesen felszerelt, függönnyel ellátott vaságy, szék, polcz, ruhafogas, mosdó- és ivókészlet áll rendelkezésére. Egy ágynak egy napra való használatáért 32 kr., ruha-, lábbeli tisztításért 5 kr., podgyász őrizetért 5 kr. jár. Egyes iskolatermekben 2—3 személy számára elkülönített és elzárható fülkék is rendeznek be, a mely fülkékben a tömeglakásoknál felsoroltakon kívül asztal, tükör és gyertyatartó is lesz. E fülkéért személyenként és naponként 50 kr. fizetendő. Végül gondoskodás történik más, deszkafalakkal elkülönített szobák berendezéséről is. A kellő kényelemmel berendezett szobákért 70 kr., a tisztogatásért 10 kr., a gyertyáért 10 kr. lesz fizetendő.

— **Egy koreai étlap.** Korea lakóinak főétele a „pap.” Ez nem egyéb, mint sósvízben főtt rizs, mely vakító fehérségével nagyon étvágygerjesztő és melyet nagy tában hoznak az asztalra. Az egész család a tál körül telepszik le és apró fapálcikákkal lát az evéshez. A pálcikákat művésziileg kezelik s ha ez nem elég, egyszerűen ujjakkal segítenek a dolgon. Kés és villa ismeretlen eszközök a koreaiak étkezésénél. A tál vörösréz és csak előkelő egyének számára, különös kitüntetéssel, találunk porcellán-tálban. Egy másik főeledel az u. n. „rimesi”, mely marhahús, sárgarépa, retek, vöröshagyma, más gyökerek és füvek keverékéből készül, sós és borsos lében. Ehhez járul valami káposztaféle, mely annál jobb, minél rothadtabb (mint nálunk a sajt). Európai gyomor természetesen be nem venné ez eledelt. Egyáltalában nagyon kevés fogása van a koreai étlapnak, melyvel a civilizált gyomor megküzdhetne. Borsmártás:

ez az állandó kísérője minden ételnek. Halkat, peccenyéket és vadakat mindig borsmártásban találunk, oly erősen, hogy az ajkat égeti. A „hoi-hoi” — egy hal-mayonnaise-féle — igen becses eledele a koreai inyeneknek. A piéce, de resistance pedig — a kutya-peccenyé. Ez a legmagasabb étkezési élvezet. A koreai császár születése napján legmagasabb kitüntetésül megajándékozzák a mandarinokat néhány hizlalt kutyával, melyeket azonnal meg kell sütni. Mindenféle baromfi és vad, fázán, stb. szintén szerepet játszik a koreai konyhában, de ezeket is rettetes mártással főzik, vagy csukorral. Az apró-jóság fölötté olesó. Egy fázán 25 krajezar, egy csirke vagy rucza 15 kr., egy tuczat friss tojás 8 kr. Oly árak, melyek az európai gazdasszonyok irigységét kelthetik fel. Csodálatosképen a koreaiak nem isznak theát, a helyett szenvedélyesen szeretik a szeszes italokat, különösen a rizspálinkát és legkülönösebben nagyon szeretnek berugni. Ez ugyszólván „bon ton”-hoz tartozik náluk. Különbén a koreai képzelhetlen mértékben lusta és buta. Korán este lefekszik s későn kel föl. Lefekvés előtt még nagy adag „papot” zabál, melyhez hihetetlen mennyiségű rizspálinkát fogyaszt. Jó étvágyat!

TÜKÖRDARABOK.

Híres francia írók megjegyzései a nőkről.

Közli: Sz. Buday Etel.

(Folytatás és vége.)

Voltaire is elismeri a nők uralmát. Azt mondja (L' Sugém): „Il faut convenir que Dieu n'a créé les femmes que pour apprioviser les hommes” (be kell vallani, hogy az Isten csak azért teremtette a nőket, hogy a férfiakat fékezze). Gyanus azonban, midőn „Dictionnaire philosophique”-ban következő elveket állít föl: „A szerelemnek annyi faja van, hogy ha meg akarjuk határozni, nem tudjuk hová forduljunk. Szerelemnek nevezik egy nap szeszélyét; a ragaszkodás nélküli összeköttetést; a tisztelet nélküli érzelmét; a hideg megszokást; a regényes képzelődést; a rokonszenvet, a melyet hamar dult fel az ellenszenv; szóval, ezt a nevet ezer elismerésnek adják. Molière bevallja, hogy akármit mondjanak is, abban áll a nő legnagyobb hiúsága, hogy szerelmet ébreszt. „Minden igyekezetük arra van irányítva és nincs olyan büszke nő, a ki szívében ne örüljön ama hódításoknak, a melyeket szemével csinált.” Diderot szerint titkos kötelék létezik a nő és a vele egy valláson lévő papok között. Gyülvölök egymást, de azért védelemben veszik egymást. A női hűségéről nem sokat tart, mert azt állítja: „Nincs olyan hű nő, a ki legalább gondolatban ne lett volna hűtelen.”

Nem épen hízegő, a mit La Rochefoucauld a sokat bántalmazott nőkről mondani tud. Midőn azt állítja, hogy „az erényes nő egy rejtett kincs, amely csak azért van biztonságban, mert keresik; ez még nem oly kiméletlen, mint a következő mondása: „A legtöbb nő nem azért siratja meg kedvesét oly nagyon, mert tán nagyon szerette, hanem hogy annál méltóbbnak láttassék arra, hogy más szeresse őket.”

Hogy a modern írók és költők hogy gondolkoznak élettársnőikről, erre tán kár lenne szót is vesztegetni. Dumas fils megadta a hangot, s a többi szép és nem szép szellem utána csiripel a legnagyobb hiszékenységgel. A modern doktrine a következő Dumas-i mondásban összpon-tosul: „Az ember együgyű, ezt nem kell

elfelejteni. Ő, akinek létele a ma és holnap között lebeg, azt akarja, hogy érzelmei örökké tartók legyenek. Van ezek között egy: a legédesebb, a legönkénytelenebb és a legröppenőbb, — szerelemnek hívják. Ennek a hangja és szárnyai olyanok, mint a madaré. Ha az ember megfogta, kalitkába zárja és azt mondja: ezentul csak nekem énekelj és nem repülsz magasabban a kezemenél. Együgyűség. A madár vagy meghal, mert nincs meg a szabadsága, és az ember így kiált fel: miért halt meg, hiszen aranyos volt a kalitkája; vagy pedig énekel a madár, ugy a hogy tud, az ember pedig tovább megy, mondván: mindig ugyanaz a nóta... de unalmas!”

Alfred de Musset azt hiszi: „En ismerem őt! En ismerem azt az elbájoló, talányos lényt! Legyetek meggyőződve, ők szeretik a „port szemükbe” és minél többet hintünk nekik, ők annál többet szivnak föl.”

De Maistre: „A nők azt akarják, hogy foglalkozzunk velük; természetesen, kiváló tehetségük megtanította őket, hogy egy triviális mondat, a melyet azért ejtünk, hogy hozzájuk közeledjünk, vagy velük párbeszédet kezdjünk, sokkal többet ér, mint egy — hiúság által sugalmazott szellemes megjegyzés, vagy mint egy — ajánló vers.” Más helyütt ismét ezt mondja: „A mai rossz tréfák a házasság veszélyeiről a jó embereket annyira elijesztették, hogy egy fiatal házasság emberhez hasonlít, a ki borzasztó benu-lást szenvedett anélkül, hogy magát valahol megsértette volna, de a kit e fölötti ijedelme és megalégedése oly zavarttá tesz, hogy csaknem nevetségessé válik.”

Edesebb az a kép, amelyet E. About egy modern szalonhölgyről hirtelen odavetett vonásokkal rajzol: „Csaknem minden civilizált országban — mondja — létezik egy osztály, amely magát egy másiktól kitünteti: az arisztokrácia. Az emberi társaságnak, ebben a mindenféléjében a nőknek kis fehér kezei vannak, mert nem dolgoznak és keztüüt viselnek, bágyadt arczsínük, mert napra nem mennek soha, beteges kinézésük és sovány arczuk, miután a től négy hónapján át mindig bálban vannak. Ebből következik, hogy az előkelőség halavány arcz, beteges külső, fehér kezek és sovány arczból áll. Rafael szüzei nem előkelők, s a Milói Vénusnak is sok hiányzik az előkelőségből.

Theophile Gautier ugyanebből a hangból énekel:

„En mindig csudálkoztam azon — mondá — hogy azon nő, a ki harmincz éves kort ért, vagy himlős volt, le nem dobja magát a legelső toronyról.” Más alkalomkor pedig azt mondja: „A nőnek mindig érdekesebb az a regény, a mit maga „csinál”, — mint az, a melyet olvas.

És hogy bekoronázzuk az idézeteket, álljon itt záradékol Hugó Viktor következő mondása! „Oh, ez a magasztos gondviselés! Mindenkinél megadja a maga játékszerét. Gyermekeknek a bábút; a férfiaknak gyermeket; a férfit a nőnek és a nőt — az ördögnek.”

Miután a közmondások is nem egy szellemes megjegyzést tartalmaznak a nőkről, ide igtatunk közülök egy néhányat, ugy, a mint azok a nép száján élnek:

A veszekedő asszony rosszabb az ördögnél.

*

A nőnek a pajzsa a nyelve, a mit nem hágy soha nyugodni.

*

A mit az ördög nem tud, megcsinálja az asszony.

*

Három asszony egy — országos vásár.

*

A kinek szép felesége van, vára a határon és szőlője az utban, soha sem éri meg a háboru végét.

A házasság a szerelem sirja.

Kevés ott a béke, a hol a tyuk kárál, a kakas meg hallgat.

Női gyöngédség, macska-gyöngédség.

Asszony és ökör a házhoz tartozik.

Nem kell hinni a halott asszonynak sem.

Malmon, órán és asszonyon mindig van javítani való.

Felhős idő, festett asszony, nem soká tartanak.

Az asszonynak kéneső az agya, viasz a szíve.

Közgazdaság.

*** A tőzsde reformja.** Tudvalevő, hogy Lnkács és Dániel miniszterek ismételtlen kilátásba helyezték a tőzsde reformját. A tőzsde ennek a hivatalos megrendszabályozásnak elejét szeretné venni és ennek okáb l maga intézkedik a legszükségesebb reformokra nézve. Kornfeld Zsigmond ma is tett két javaslatot, a mit a tőzsde el is fogadott. Ezek egyike az ügynökökhöz intézett felszólítás, hogy ezentul ügyleteiket magyarul kössék. A másik pedig, hogy ügynökké ezentul csak az lehet, a ki a magyar nyelvet írásban és szóban teljesen bírja. Ezenkívül Kornfeld Zsigmond következő javaslataival fog közelebb-ről a tőzsdetanács foglalkozni:

1. A tőzsdelatogatók megrostálándók és csak bejegyzett kereskedők, földbirtokosok és bérlők lehetnek tőzsdelatogatók. Ennek az az előnye, hogy ezentul az ügynökök is kénytelenek lesznek czégeiket bejegyezni és hogy ezentul mindenféle külföldről ideszakadt ember a tőzsdén nem fordulhat meg.

2. A tőzsdebiróság saját hatáskörében szorítsa meg kompetenciáját.

3. A gabonatőzsde árújegyzéseire és üzleti lebonyolításaira szerveztessék egyöntetű forum.

És így tovább.

E reformokból látható, hogy ma a tőzsde is éri a reformálás szükségességét és csak dicsérendő, ha maga teszi meg a szükséges intézkedéseket.

Érték-tőzsde.

A debreczeni „közgazdasági bank részvénytársaság“ közlése 1896. márczius 6-án.

Államadósság :

Magyar aranyjárdék 4%.	—	122.—	122.50
„ vasuti beruházási kőt. 4 1/2 %.	—	124.—	125.—
„ koronajárdék 4%.	—	99.05	99.55
„ regále vált. kőt. 4 1/2 %.	—	100.50	101.50
Osztrák aranyjárdék 4%.	—	122.—	122.50
Egységes állam kötvény 4 1/2 %.	—	101.—	101.50
Tisza-szeg. 4%-os nyerem.-sors	—	143.—	144.—

Részvények :

Magyar hitelbank részvény	—	417.50	418.—
Osztrák hitelbank részvény	—	378.50	378.75
Magyripar- és keresk. bank. r.	—	110.50	111.—

Sorsjegyek :

Magyarjelzalogbank 4%-os sorsj.	—	124.—	126.—
„ 3-os	—	106.50	107.—
Osztrák földhitel sorsjegy 3%-os	—	115.50	116.50
Magyar vöröskereszt sorsjegy	—	10.75	11.25
Osztrák	—	18.50	19.—
Olasz	—	12.—	12.40
Bazilika sorsjegy	—	6.50	6.80
Jó-sziv	—	3.25	3.50

Pénznomok :

Cs. és kir. arany	—	—	5.69	5.74
20 markás arany	—	—	11.78	11.83
20 frankos arany	—	—	9.56	9.60
1 Sovereigns	—	—	12.06	12.10

Budapesti gabona-tőzsde.

Budapest, márczius 5.

Gabona-üzlet. Buzát ma mérsékeltlen kínáltak, a kereslet korlátolt volt. Elkelt nyomott irányzat mellett 1000 métermázsa 22 krral olcsóbb áron.

Egyéb gabonaneműekben gyenge volt a forgalom, változatlan árak mellett.

Határidő-üzlet.

Az irányzat korlátolt forgalom mellett változatlan maradt.

Hivatalos felmondások : 1000 mm. buza márczius 10-iki átvételre.

Zárlat 1 óra :

		frt
Buza szept.-októberre	1896	7.09—7.11
„ márcz.-ápr.-ra	1896	6.79—6.80
„ máj.-júniusra	1896	6.87—6.89
Rozs tavaszra	1896	6.42—6.44
Tengeri máj.-jun.-ra	1896	4.24—4.25
Zab márcz.-ápr.	1896	6.04—6.06
Repeze aug.-szept.	1896	10.90—10.95

Az előtőzsde hangulata szilárd volt.

Zárlat 4 óra 30 perczkor :

		frt
Buza márcz.-ápr.-ra	1896	6.78—6.80
Rozs szept.-okt.-re	1896	6.41—6.43
Zab márcz.-ápr.-ra	1896	6.04—6.05
Tengeri máj.-június-ra	1896	4.25—4.26
Repeze aug.-szeptre	1896	10.80—10.90

Sertésplac z.

Budapest, márczius 5.

Magyar elsőrendű : Öreg nehéz (páronkint 400 klgron felüli súlyban) — krtól — krig. Öreg közép (páronkint 300—400 klgr súlyban) — krtól — krig. Fialat nehéz (páronkint 320 klgron felüli súlyban) — krtól — krig. Fialat közép (páronkint 251—320 klgr. súlyban) 46 krtól 47 krig. Fialat könnyű (páronkint 250 klgrig terjedő súlyban) 44 krtól 45 krig. **II. Magyar szedett :** Nehéz (páronkint 80 klgron felüli súlyban) 45 krtól 46 krig. Közép (páronkint 220—280 klgr. súlyu) 44 krtól 45 krig. Könnyű (páronkint 220 klgrig terjedő súlyban) 43 krtól 44 krig. Sertéslétszám 1896. évi márcz. hó 3. napján volt készletben 21451 darab. 1896. évi márczius hó 4-ik napján felhajtott — darab 1896. márcz. hó 4-ik napján elszállított 112 db. 1896. évi márcz. hó 5-ik napjára maradt készletben 21339 db. Hizott sertés-forgalom változatlan.

Szerkesztői posta.

nb. Köszönjük a küldött cikkekelyeket és kérjük, hogy a jövőre is szerencséltesse lapunkat támogatásával.

Este. Elvezettel olvastuk szellemes levelet, de a verssel magával ismételt olvasás után sem tudtunk megbarátkozni. Pedig Ön járatos a kritikában és épen azért csodáljuk, hogy ilyen strófát ír:

Leszállt a nap, leszáll az álom.
Pihenve fáradt szempilládon,
Lezárul, lehajtod fejed,
Többé a földön nincs helyed.
Szíved a bú, hajad a dér,
S a fáradt test a sirba tér.

A leszállt nap, vagy a leszállt álom zárul le pihenve a fáradt szempillán? Igazán nem tudjuk megérteni. Lékötelez, ha ezeket is megmagyarázza.

Sz. B. E. urnőnek. Hálás köszönet.

V. P. Budapest. A szép cikkely bizonyára tetszeni fog olvasóinknak. A lappéldány megy.

A. M. L. urnak Nagy-Ahony. Köszönjük a művészet nevében.

Édes órzés a szerelem . . . Elhisszük inkább, de versét nem közöljük.

Kutató. Debreczen népének jellemét szépen megírta Dr. Zelizy Dániel Debreczen sz. kir. város eggelemes leírása című jeles munkájának 257-ik lapján. A boszorkány-perekről pedig már a legközelebb hozunk egy cikkely-sorozatot, levéltári kutatások alapján.

Sz. K. Czégeket és feleséget nem ajánlunk. Ügyes ember mindkettőt feltalálja, ha ügyesen keresi.

Pandora. Az ilyen dolgot szellemesen kell megírni, vagy sehogy. Félretettük.

Debreczeni Városi Színház.

Idényb. 32. szünet. Páros b.-szünet 32. sz.

Pénteken, 1896. márczius 6-án

Baró Splényiné Blaha Lujza urnó felléptével:

A piros bugyelláris.

Eredeti népszimű 3 felvonásban dalokkal és táncszal. Irta: Csepreghy. Zenéjét szerzette: Erkel Elek és Szentirmay Elemér. (Rendező: Hevesi.)

Szombaton, 1896. márczius 7-én

Baró Splényiné Blaha Lujza urnó második felléptével páratlan bérletszünetben:

A szokimondó asszonyság.

Szimű 4 felvonásban.

Kiadó és laptulajdonos:

„Csokonai“ nyomda és kiadó részvénytársaság. Felelős szerkesztő: Koncz Ákos.

MEGHIVÁS.

az „István“ gőzmalom társulatnak

1896. márczius 8-án délelőt 10 órakar

Debreczenben a városháza nagytanácstermében tartandó

évi rendes közgyűlésére.

TÁRGYSOROZAT:

1. Az igazgatóság által előterjesztett mérleg az 1895. évről, az arra vonatkozó igazgatósági jelentéssel.
2. A felügyelő bizottság jelentése a mérleg megvizsgálásáról.
3. A mérleg helybenhagyása, a felmentvény megadása és az 1895. évi tiszta nyereség feletti intézkedés.
4. A sorrend szerint kilépő két igazgatósági tag helyének választás utján betöltése.

Felhivatnak azon t. részényesek, kik a közgyűlésen résztvenni és szavazati jogukat gyakorolni kívánják, hogy igazoló jegyeiket — az alapszabály 27-dik cikke értelmében — folyó évi márczius 6-án és 7-én délelőt 10—12 óráig, déltán 2—4 óráig a társulat Kossuth-utcai irodájában átvenni sziveskedjenek. A mérleg és a nyereség és veszteség rovás márczius 1-től kezdve a társulat irodájában megtekinthető.
Debreczen, 1896. február 15-én.

206—2—2

Az igazgatóság.

Meghívás

a Debreczeni szőlő- és bortermelő-szövetkezet
I-ső évi rendes közgyűlésére,
mely 1896. évi márczius 29-ik napján d. e. 10 órakor
Debreczenben, Hajdumegye székhaza nagy tanácstermében tartatik meg.

TÁRGYSOROZAT:

1. Az igazgatóság évi jelentése a lefolyt üzleti évről.
2. A felügyelő bizottság által átvizsgált mérleg és zárszámadások és ezekre vonatkozó felügyelő bizottsági jelentés.
3. Határozathozatal az igazgatóság és felügyelő bizottságnak felmentvény adása tárgyában.
4. A törvény alapján kilépő 3 felügyelő bizottsági tag helyének három évre választás úján betöltése és díjazásának ezen időre megállapítása.
5. Igazgatósági indítványok.

JEGYZET: A közgyűlésen minden szövetkezeti tagnak szavazata van. Egy fizetresz egy szavazat gyakorlására jogosítja a mely a ár személyesen, akár valamely szövetkezeti tag által képviselve érvényesíthető. 20 szavazattal többel azonban senki sem bírhat akár saját nevében, akár meghatalmazások alapján együtt. — (Alapszab. 8. §. 19. §.) 225 1-1

: Mindenféle köhögés !

ugymint a légzőszervek mindennemű hurutos betegségeinél, nemkülönben a torok, tüdő, továbbá a legveszélyesebbek, keskenymellűség, asztma, elnyakásodás, köhürut, fojtókó, rekedtség, ciklandóság a torokban — fejlődő tuberculosis leggyorsabban és legbiztosabban távolíthatnak el a mar évek óta legjobban hírnévnek örvendő, orvosi előírás szerint készített és orvosok által ajánlott: Szt.-György teával, 1 csomag 50 kr. és a hozzá tartozó szent-György hurut-por 1 doboz 50 kr. pontos orvosi használati utasítással együtt. Ke esebb mint két csomag nem küldetik szét.

Eredmény a használat után pár nappal észlelhető. Csomagolás és szállító levélért 20 krral több fizetendő. A pénz előleges beküldése (postautalványon) megkívántatik. Megrendelések csak egyenesen a sz.-György gyógyszerárú, Bécs, V./2. Wimmer-gasse 33. 186 26-17

Egy építésre alkalmas telek

Domb-utcán 104. szám alatt
a mely a **Magos-utczára is átnyulik**, tehát **2 utczal fronttal**
igen jutányosan eladó.

Értekezhetni ugyanott. 224 3-1

PSEHOFER J.-féle
gyógyszertár

BÉCSBEN, I. KER., SINGERSTRASSE 15. SZ. ALATT „ZUM GOLDENEN REICHSAPFEL“.

Vértisztító labdacok, ezelőtt **általános labdacok** neve alatt; ez utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan állítólag betegek, melyben ezen labdacok előadás hatásukat érzészeresen be nem bizonyították volna. Évtizedek óta ezen labdacok általános elterjedésnek örvényelnek és aig van család, melyben ezen kitűnő háziszorból készlet nem volna található.

Szomatán orvos által ezen labdacok háziszorból ajánlatok és ajánlattak minden oly bajknál, melyek a rossz emésztésből és székrekedésből erednek; mint epes-zavarok, nájbajok, kólika, vértelulások, aranyér béltelenség, s hasonló betegségek. Vértisztító tulajdonságuknál fogva kitűnő hatással vannak vérszegénységre és az abból eredő bajknál is: így sápkórnál idegességből származó fejfájásoknál stb. Ezen vértisztító labdacok oly könnyen hatnak, hogy a lecsökélyebb ádalmakat sem okozzák és ennek folytán még a leggyengébb egyének, de még gyermek által is minden aggodalom nélkül is bevehetők.

A számtalan hálaírásból, melyet e labdacok fogyasztói a legkülönbözőbb és legnehezebb betegségek után egészségök visszanyerése folytán hozzánk intéztek ezen helyen csakis nehányat említtünk azon megjegyzéssel, hogy mindenki, a ki ezen labdacokat egyszer hasznáta, meg vagyunk győződve, hogy azokat tovább fogja ajánlani.

Köln, 1893. április hó 30-án.
Tisztelt Psehofer ur! Legyen oly szives és kedjőn nekem i-mét 15 tekercset az ön felismulhatatlan vértisztító labdacsaiból utánvétellel. Fogadja ez uton is legmelyebb köszönet emel labdacai csodahatásáért. Maradok teljes tisztelettel Pawistik Ferencz, Köln, Lindenthal.

Harsche, Földnik mellett, 18-7. szept. hó 12-én.
Tekintetes ur! Isten akaratá volt, hogy az ön labdacai kezeim közé kerültek melyek k h tásat ezenel megírom. Én gyemekgyanban meghittem, olyanira, hogy semmi munkát sem voltam többé képes végezni és bizonyára már a holtak közti volték ha az ön csodáira méltó labdacai nem n m mentettek volna meg. Az Isten áldja me, Ont ezért ezerszer. Nagy bizalom van hogy ezen labdacok engem is tökéletesen ki fognak gyógyítani, a mint már másoknak is egész gük vizsgálására segítségül szolgáltak.

Knifcz Teéz.
Bécs Ujhely, 1887. november 9-én.
Mélyen tisztelt ur! A legforróbb köszönetemet mondor ezennel Önnel 60 éves nagynémem nevében. Az ill-tő 5 éven át szenvedett gyomorhurutban és vízkórásban. már étét is megunta, melyről egyébként le is mondott, midőn véletlenül egy dobozt kapott az ön kitűnő vértisztító labdacsaiból s azoknak állandó használata folytán tökéletesen kigyógyult.

Legfőbb tisztelettel Weinczettel Jozefa.
Eichengraberamt, Gföhl mellett 1-89. márcz. 27-én.
Tekintetes ur! Alulírott ismételtén kér 4 csomagot az ön valóban hasznos és kitűnő labdacsaiból. El nem mulasztatom legnagyobb elismerésemet kifejezni ezen labdacok értéke felett és azokat, ahol csak alkalmas nyílik, a szíveskedőknek legmelyebb megírom ajánlani. Ezen hálaíratom tetszésrinti használására Ont ezennel fölhatalmazom.

Teljes tisztelettel Hahn Ignáz.
T. ur! Felelőm miszerint az ön vértisztító labdacsaiból egy csomagot 6 dobozzal küldeni sziveskedjék. Csakis az ön csodálatos labdacainak köszönetem hogy egy gyomo bajtól, mely engemet öt éven át gyötört, meg-zabadul am. Ezen labdacok nálam sohasem fognak kifogyni, s midőn legforróbb köszönetem-t kifejezem, vagyok tisztelettel Zwick! Anna

Ezen vértisztító labdacok csakis a **Psehofer J.-féle, az „arany birodalmi almához“ címzett gyógyszeráruban, Bécsben, I. Singerstrasse 15. sz. a.** készíttetnek valódi minőségben s egy 15 szm labdacot tartalmazó doboz ára 21 kr. Egy csomag, melyben 6 doboz tartalmazzatik 1 frt 5 krba kerül; bérment-tlen utánvételi küldésnél 1 frt 10 kr. Egy csomagnál kevesebb nem küldetik el.

A összeg előbb ni beküldésnél (m legjobban posta-utalványon eszközöltetik) bérmentes küldésel együtt 1 csomag 1 frt 25 kr. 2 csomag 2 frt 50 kr. 3 csomag 3 fr. 3 kr., 4 csomag 4 frt 40 kr., 5 csomag 5 frt 20 kr., és 10 csomag 9 frt 20 krba kerül.

NB. Nagy elterjedésük következtében ezen labdacok a legkülönbözőbb nevek és alakok alatt utánoztatnak; ennek követelztében kéretik **csakis Psehofer J. féle vértisztító labdacokat** követelni és csak azok tekinthetők valódiaknak, melyeknek használati utasítása a Pse-

hofer J. névalírással fekete színben és minden egyes doboz fedele ugyan- azon aláírással veres színben van ellátva.

Bernhard-féle alpesifü liqueur. Bernhard W. O.-tól Bregenzben. 1/4 üveg 2 frt 60 kr. 1/2 üveg 1 frt 40 kr. 3/4 üveg 70 kr.

Amerikai köszvénykenőcs, gyors és biztos hatásu legjobb szer, u. m.: g rinchagy bántalom, tagszagatás, ischias, migraine, ideges fogfájás, főfájás, fülzaggatás stb. ellen 1 frt 20 kr.

Tannochinin hajkenőcs, Psehofer J. tól. Évek hosszu sora óta valamennyi hajnövesztő szer között orvosok által a legjobbnak elismerve. Egy elegánsan kiállított szelencével 2 frt.

Általános tapasz, Steudel tanártól. Utés és szúrás által okozott sebeknél, mérges daganatoknál, ujjkukacz, seb- vagy gyuladt-mell vagy más ily bajknál mint kitűnő szer lón kipróbálva, 1 tége y 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Fogbalzsam Psehofer J.-tól. Sok év óta a fagyos tagokra és minden idült sebbe mint legbiztosabb szer elismerve, 1 köcsöggel 40 krajczár, bérmentve 65 kr.

Utifüedv, egy általános ismert kitűnő háziszor, hurut, rekedtség, görcsős köhögés stb. ellen, egy üvegecske 50 kr., 2 üveg bérmentve 1 frt 50 kr.

Élet-eszencia (prágai csöppek) megrontott gyomor, rossz emésztés és mindennemű altesti bajok ellen kitűnő háziszor. 1 üvegecsével 22 kr., 12 üveg 2 frt.

Általános tisztító-só Bulrich A. W.-tól. Kitűnő háziszor a rossz emésztés minden következményei, u. m.: főfájás, szédülés, gyomorgörcs gyomorhív, aranyér, dugulás stb. ellen. 1 csomag ára 1 forint.

Angol csodabalzsam, egy üveg 50 krajczár, egy kis üveg 12 kr.

Por a lábizzadás ellen. Ezen por megszünteti a lábizzadást s az által képződő kellemetlen szagot, épen tartja a lábbelit és mint ártalmatlan szer van kipróbálva. Egy dobozzal 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Golyva-balzsam, kitűnő szer golyva ellen. 1 üveg 40 kr, bérmentes küldésel 65 krajczár.

Stoll-féle Kola-vegyszerkészítmény, kitűnő szer az idegek megerősítésére, gyomorszenvedőknek és a belek megbetegedésére. 1 liter Kola elixir vagy bor 3 frt; 1/2 liter 1 frt 60 kr.; 1/4 liter 85 kr. — Császári Kola-elixir üvegekben 5 frt 50 kr. 3 frt és 1 frt 60 krjával.

Mia-Poko, kiváló szer egyoldalú fejfájás, fogfájás, rheuma st. ellen.

Ezen itt felsorolt készítményeken kívül az osztrák lapokban hirdett összes bel- és külföldi gyógyszerészeti különlegességek raktáron vannak és a k szleiben netán nem l vők gyorsan és olcsón megszerzetnek. — Postán megrendelések a leggyorsabban eszközöltetnek, ha a pénzüszeg előre küldetik; nagyobb megrendelések utánvétellel küldetnek. Bérmentve csakis oly esetben történik a küldés, ha az összeg előre berkezik, mely esetben a postaköltségek sokkal mérsékeltebb-k. A fent felsorolt különlegességek kaphatók **Török József** gyógyszeráruban, Budapest, Király utca 12. és **Enger A. fiánál** (Nádor-gyógyszertár.) Váci-kerut 7.